

PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

Förskola: Grundskola: Gymnasium:	Danmarks förskola
Ansvarig för planen: Förskolechef Rektor	Förskolechef Inger Björklund Bitr. förskolechef Susanne Welin
Planens giltighetstid:	2018

1. SYFTE OCH INNEHÅLL

Syftet med arbetet mot diskriminering och kränkande behandling är att skydda barn och elever mot kränkningar av deras värdighet. Planens funktion är att förebygga och förhindra att kränkningar förekommer genom att beskriva konkreta insatser och tydliga rutiner. Planen är en dokumentation av det arbete som bedrivs löpande samt utgångspunkt för uppföljning, utvärdering och utveckling. Planen är därmed en del i det systematiska kvalitetsarbetet.

Planen är även ett verktyg att använda sig av då diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling uppstår i verksamheten, genom att den beskriver vilken arbetsgång som ska följas i sådana situationer, hur utredningar och åtgärder ska dokumenteras och hur insatser ska följas upp.

2. UTVÄRDERING AV ÅTGÄRDER ENLIGT FÖREGÅENDE PLAN

Utvärderingen av hur åtgärderna i föregående års plan har genomförts är utgångspunkten för den nya planen.

2.1.

Föregående periods åtgärder	Målet för åtgärden/önskvärd effekt	Effekt/hur blev det
1. Vi, pedagoger sprider ut oss på gården för att upptäcka eventuella kränkande behandlingar.	För barnens trygghet, säkerhet och glädje.	Det har blivit tryggare för barnen eftersom de har en pedagog i närheten. Vi har sett att vi behöver vara mer aktiva.
2. Vi har inrett våra miljöer så att den ska vara lockande för alla barn oberoende av kön. Vi ger alla barn lika stort utrymme.	Att motverka könsroller.	Vi upplever att rumskoncepten har bidragit till att motverka traditionella könsroller.
3. Pedagogerna har gått en föreläsning ang Genus.	Att göra alla pedagoger medvetna och motverka traditionella könsroller.	Ökad medvetenhet hos pedagogerna. Vi skulle behöva komplettera med aktuell litteratur inom ämnet.
4. Pedagogerna har arbetat med etnisk tillhörighet på APT? Alfabet på olika språk är uppsatta på blocken. Pussel från andra länder har införskaffats. Vi har hälsningar, ord och namn på olika	Vill synliggöra etnisk tillhörighet mer på förskolan Vi vill att varje barn som är hos oss känner delaktighet i sin egen kultur och att vi alla får kännedom om andra kulturer.	Vi har sett en ökad nyfikenhet och intresse hos barnen för andra kulturer/språk/länder.

språk samt sjungit sånger på andra språk. Vi har även använt oss av material från skolverket.		
5. Vi har köpt en mångkulturell almanacka till blocken. Vi har haft en gemensam ljusfest i vårt område tillsammans med områdets förskolor.	Vi vill med hjälp av den kunna uppmärksamma olika högtider i världen. Med ljusfesten uppmärksammade vi likheter bland olika kulturer.	Det har varit svårt att uppmärksamma de olika högtiderna. Vi behöver arbeta vidare med detta.
6. Barn med särskilda rättigheter har bonuspedagoger hos oss?	Alla barn skall lyckas oberoende av funktionsförutsättningar.	I och med kontakt med habiliteringen har barnen lyckats väldigt bra.
7. Vi har gjort rollspel samt diskuterat kring berättelser på APT för att upptäcka heteronormen i samhället. Vi har ändrat benämningar i våra dokument.	Att alla blir bemötta likvärdigt oavsett sexuell läggning	Pedagogerna har blivit mer medvetna om detta.
8. Vi har indelat barnen i avdelningar efter ålder.	Materialet på avdelningarna ska möjliggöra progression i barns lärande.	Miljö och materialet är anpassade efter barnens ålder

2.2 På vilket sätt medverkade barn/elever i arbetet och i utvärderingen?

Barnen har medverkat genom barnintervjuer som har genomförts tillsammans med pedagogerna. På så vis har vi fått en inblick i vad barnen tycker om verksamheten och utifrån det förbättrat den.

3. FRÄMJANDE ARBETE

Det främjande arbetet handlar om att stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Arbetet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Syftet är att skapa en trygg förskole- och skolmiljö och förstärka respekten för allas lika värde. Arbetet med att främja lika rättigheter och möjligheter riktar sig till alla elever och genomförs utan att det föranleds av något särskilt identifierat problem i verksamheten.

3.1. Förskolans/skolans insatser

Områden

1. Kränkande behandling
2. Kön
3. Könsidentitet eller könsuttryck
4. Etnisk tillhörighet
5. Religion eller annan trosuppfattning
6. Funktionsförutsättningar
7. Sexuell läggning
8. Ålder

Insats	Områden som berörs av insatsen (ange nummer)	Ansvar/person anges	Tidsplan	Uppföljning när och hur
<p>Alla som kommer till förskolan ska känna sig trygga och bli väl bemötta. Vi arbetar med värdegrundsfrågor. Vi lär barnen att sätta/visa stopp, när något inte känns bra. ”Ett Nej är ett Nej”. (Stopp handen) Vi pedagoger på förskolan föregår med gott exempel. Vi pratar med varandra och inte om varandra. Vi pedagoger finns i barnens närhet och vägleder när det behövs. Vi lyfter fram det positiva i</p>	<p>1. Kränkande behandling</p>	<p>All personal</p>	<p>2018</p>	<p>Varje år vid utvärdering</p>

<p>barnens beteende.</p> <p>Vi hjälper barnen vid behov att medla vid konflikter.</p> <p>Vi är noga med att ha en bra daglig kontakt med alla vårdnadshavare för att snabbt få reda på eventuella problem.</p> <p>Vi har föräldraaktiv introduktion för att ge både barn och vårdnadshavare en trygg start i vår verksamhet när barnen är nya.</p> <p>Vi informerar vårdnadshavare vid introduktionen samt på föräldramöten om vår plan mot diskriminering och kränkande behandling.</p> <p>Vi informerar vid nyanställning och vikarier om vår plan mot diskriminering och kränkande behandling.</p>				
<p>Vi ger alla barn lika stort utrymme och inflytande över verksamheten. Ingen ska känna sig utsatt för diskriminering eller trakasserier på grund av kön.</p> <p>Vi har allt vårt material tillgängligt för alla oberoende av kön.</p> <p>Vi inreder miljön så att den ska vara lockande och utmanande för alla barn.</p> <p>Vi möter varje barns behov genom tal och handling.</p>	2. Kön	All personal	2018	Varje år vid utvärdering

<p>Vi är tillåtande i barnens lek och vilja till att prova nya saker. Hos oss är det okej att klä sig utanför traditionella könsmonster. Alla barn har tillgång till allt material.</p>	<p>3. Könsidentitet eller könsuttryck</p>	<p>All personal</p>	<p>2018</p>	<p>Varje år vid utvärdering</p>
<p>Alla barn har samma rättigheter oavsett etnisk tillhörighet. Var och en har rätt att bestämma sin egen tillhörighet. Vid utvecklingssamtal samtalar vi om hur viktigt det är att prata med sina barn på sitt modersmål. Vi använder tolk vid samtal och möten på förskolan. Vi uppmuntrar barnen att använda sitt språk med andra barn och vuxna. En pedagog har gått kursen ”Flerspråkighet och interkulturalitet i förskolan” samt delgett materialet till övriga pedagoger. Vi deltar i ett språknätverk samt vi jobbar med språk och kultur pedagog Soheila. Alla pedagoger har läst häftet: Interkulturalitet, identitet och språk som är en sammanställning ifrån språkprojektet som Lammets förskola har deltagit i.</p>	<p>4. Etnisk tillhörighet</p>	<p>All Personal</p>	<p>2017</p> <p>Utvecklingssamtal terminsvis och vid behov. Vid introduktion.</p>	<p>Terminsvis vid utvärdering</p>
<p>Alla barn och vuxna utvecklar förståelse och respekt för olika</p>	<p>5. Religion eller annan trosuppfattning</p>	<p>All personal</p>	<p>2018</p>	<p>Varje år vid utvärdering</p>

<p>trosuppfattningar och religioner. Alla barn och vuxna på vår förskola ska ha samma rättigheter och möjligheter. Vi ska arbeta för att inkludera vårdnadshavare för att få hjälp med att synliggöra olika traditioner. Varje år har vi ljusfest då vi uppmärksammar att ljuset är en viktig symbol i många olika kulturer och regioner.</p>				
<p>Vi arbetar för att alla ska ha lika möjlighet att delta i förskolans verksamhet. Vi fortbildar personalen efter behov i bla tecken som stöd. Vi använder oss av bonuspedagoger som har kontakt med habiliteringen. Tillsammans sätter de upp mål för att inkludera barn med särskilda rättigheter. Tillgång till handledning av specialpedagog finns.</p>	<p>6. Funktionsförutsättningar</p>	<p>Förskolechef, biträdande förskolechef, personal, vårdnadshavare, special pedagog och habilitering.</p>	<p>2018</p>	<p>Terminsvis vid uppföljningssamtal. Handlingsplaner skrivs vid behov</p>
<p>Alla blir bemötta utifrån sin person oavsett sexuell läggning. Pedagogerna på förskolan är medvetna om att vi styrs av en heteronorm. Förskolan använder vårdnadshavare på enkäter eller formulär som delas ut. Vi pratar med barnen om att man får tycka om vem man vill.</p>	<p>7. Sexuell läggning</p>	<p>All personal</p>	<p>2018</p>	<p>Varje år vid utvärdering</p>

Vi läser böcker och samtalar om olika familjekonstellationer. Vi behöver köpa in och låna litteratur.				
Alla i förskolan blir behandlade utifrån sin person, och ges samma möjlighet till delaktighet och inflytande oavsett ålder.	8. Ålder	All personal	2018	Varje år vid utvärdering

4. KARTLÄGGNING

Syftet med en kartläggning är att identifiera risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling i verksamheten. De problem- och riskområden som identifieras i verksamheten ligger till grund för planeringen av de åtgärder som ska genomföras för att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Kartläggningen omfattar såväl förekomsten av trakasserier och kränkande behandling som en översyn av den egna organisationen på såväl individ-, grupp- och verksamhetsnivå.

4.1. Redovisning av hur periodens kartläggning har gått till och hur personalen och barnen/eleverna har medverkat

[Här beskrivs vilka metoder som använts vid kartläggningen – exempelvis organiserade samtal, enkätundersökningar, trygghetsvandringar och vårdnadshavares synpunkter. Ibland rymmer en skola flera verksamhetsformer, till exempel särskola, grundskola och fritidshem. I sådana fall är det viktigt att skolan kartlägger och beskriver de specifika behov som finns i de olika verksamheterna.]

4.2. Områden som berörts i kartläggningen

- Kränkande behandling
- Kön
- Könsidentitet eller könsuttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsförutsättning

- Sexuell läggning
- Ålder

4.3. Redovisning av kartläggningens resultat och analys

- Vi har gjort en kartläggning över gården genom observationer för att kunna upptäcka eventuella kränkande behandlingar. Var befinner sig barnen/pedagogerna? Var förekommer/förekommer inte någon pedagog? Var förekommer det konflikter? Kartläggningen visade oss att pedagogerna behöver sprida ut sig på gården samt att det alltid behöver finnas en pedagog vid kompisgungan. Både för de äldre samt yngre barnen. Det resulterade i en tavla för pedagogerna var de ska befinna sig. Koordinatören fördelar de övriga pedagogerna.
- Vi har via organiserade samtal med barnen samt observationer av barnen gjort en kartläggning inomhus på de äldre barnens block för att upptäcka var det kan finnas risk för kränkande behandling. Det har resulterat i att vi gjort om rummen för att bättre anpassa den barngrupp som finns just nu på blocket.
- Vi har genom observationer sett och hört att det finns fler barn som använder sig av knuffar samt elaka kommentarer vid konflikter.
- Vi har vid två APT under höstterminen 2016 gjort olika övningar kring etnisk tillhörighet/kön/könsidentitet/ålder/sexuell läggning för att fördjupa oss och öka pedagogernas medvetenhet kring ämnena.
- Vi har under december månad 2016 skickat ut en hemuppgift till alla barns vårdnadshavare angående ämnet etnisk tillhörighet. Vi kommer under januari 2017 följa upp hemuppgiften.

5. FÖREBYGGANDE ARBETE

Det förebyggande arbetet tar sikte på att minimera risken för kränkningar och utgår från identifierade riskfaktorer. Syftet är att avvärja risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. De konkreta insatser som planeras utgår från den kartläggning som gjorts.

5.1. Konkreta insatser utifrån årets kartläggning och utvärderingen av föregående plan

Insats	Verksamhetsform	Mål att uppnå/önskvärd effekt	Ansvar/person	Tidsplan	Uppföljning när och hur
Vi har infört ett system på hur pedagogerna fördelar sig på gården.	Förskola	Att barnen ska känna sig trygga/sedda på gården samt få hjälp/stöttning i deras lekar, relationer och	Alla pedagoger.	2018	Blockmöten/APT

		samarbete.			
Vi inför fasta aktiviteter på gården alla dagar före 9.00 och efter 15.00 samt måndag och fredag före 10.30.	Förskola	Att barnen ska känna sig trygga/sedda på gården samt få hjälp/stöttning i deras lekar, relationer och samarbete	Barnskötare	2018	Blockmöte/APT
Samtal med barnen kring konfliktlösningar. Ge barnen verktyg och strategier för att lösa konflikter.	Förskola	Barnen ska göras medvetna om hur man kan lösa konflikter utan våld.	Alla pedagoger.	2018	Blockmöten.
Barnen ska ha tillgång till böcker som visar olika familjekonstellationer samt könsidentitet. Pedagoger arbetar med könsnormer på APT.	Förskola	För att öka barnens medvetenhet om att det finns olika familjekonstellationer samt könsidentitet.	Alla pedagoger.	2018	Blockmöten/APT
På APT under våren kommer vi att lyfta upp de olika diskrimineringsgrunderna och fördjupa oss i dem.	Förskola	Diskutera detta för att öka pedagogernas medvetenhet och kunskap inom dessa områden.	Alla pedagoger.	2018	APT.
Gulla och Linda köper in böcker kring normkritiskt arbete i förskola.	Förskola	Att kunna arbeta aktivt med barnen kring alla diskrimineringsgrunderna.	Gulla och Linda	2018	Till nästa vecka(fick inte) Till våren.

6. ATT UPPTÄCKA, ANMÄLA OCH ÅTGÄRDA DISKRIMINERING, TRAKASSERIER OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

6.1. Rutiner – information till barn, elever och vårdnadshavare om hur de ska anmäla diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

- Vid inskolning och på föräldramöte informeras vårdnadshavare om planen.

- Vid upptäckt av diskriminering/kränkande behandling kan vårdnadshavare vända sig direkt till ansvarig förskolechef eller biträdande förskolechef.
- Anmälan kan även göras via kommunens eller förskolans websida.

6.2 Rutiner för personalens respektive rektorns/förskolechefens skyldighet att anmäla

- Vid misstanke om kränkande behandling informerar pedagogerna biträdande förskolechef.
- Biträdande förskolechef går vidare med ärendet till förskolans förskolechef.
- Förskolechefen anmäler internt till huvudmannen som skyndsamt utreder omständigheterna kring anmälan.
- Huvudmannen vidtar därefter de åtgärder som krävs för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

6.3 Rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation avseende diskriminering och kränkande behandling

- Så snart förskolan får kännedom om att diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling har eller kan ha inträffat ska detta utredas. Samtal med barnet/barnen sker direkt. Både med den som utsatts samt den som utfört diskriminering, trakasserier och/eller kränkande behandling. I samtalet med utövaren görs överenskommelser för att det inträffade inte ska upprepas.
- Berörda vårdnadshavare informeras. Berörda pedagoger ansvarar.
- Allvarligare kränkningar dokumenteras och vårdnadshavare informeras inom 24 timmar från det att det inträffade, även förskolechefen.
- De enskilda samtalen och det inträffade dokumenteras. Berörda pedagoger ansvarar.
- Vid upprepade kränkningar anordnas möte mellan alla berörda parter (vårdnadshavare, barn och pedagoger) där man tillsammans analyserar orsaken till det som inträffat och upprättar ett åtgärdsprogram.
- Om personal eller vårdnadshavare misstänks för diskriminering, trakasserier och/eller kränkande behandling ansvarar förskolechefen för att utreda detta.

6.4 Rutin när personal har kränkt barn/elever

- Den som ser att ett barn bli kränkt av personal agerar omedelbart. Tala om för berörd personal att det är ett absolut förbud mot detta enligt diskrimineringslagen och skollagen.
- Anmälan till förskolechef direkt som ansvarar för utredning av händelsen. Information/samråd ska alltid ske med HR Center.

- Förskolechef meddelar samtliga vårdnadshavare.
- Förskolechef kallar till enskilt samtal med berörd personal och kallar därefter till samtal med samtliga vårdnadshavare.

6.5 Rutin för revidering av periodens plan och fastställande av nästkommande plan – datum

- I början av terminen läser alla pedagoger igenom planen och diskuterar den på en arbetsplatsträff.
- På höstens föräldramöte informeras vårdnadshavarna om förskolans plan.
- Kartläggning av risker via barnobservationer, trygghetsvandringar och diskussioner i arbetsgrupper görs i oktober.
- Utifrån observationer, barnintervjuer och gruppdiskussioner revideras nuvarande plan inför nästa termin.
- Planen utvärderas årligen och revideras i december.
- Ytterst ansvarig för att arbetet genomförs är förskolechefen.

7. DELAKTIGHET I ÅRETS ARBETE

7.1 Beskriv hur barnen ska medverka i det främjande och förebyggande arbetet

- Barnen uppmuntras till goda handlingar och beteenden så att de tränas i att ta ansvar för miljön på förskolan samt även för varandra.
- Barnen uppmuntras till att hjälpa varandra för att främja kamratskap på vår förskola.
- Pedagogerna ska vägleda barnen till att respektera varandra och att förstå betydelsen av att ett Nej är ett Nej.

7.2 Beskriv hur personalen ska medverka i det främjande och förebyggande arbetet

- Pedagogerna hälsar varje dag på alla barn och vuxna som kommer till förskolan för att de ska känna sig sedda och trygga.
- Pedagogerna är medvetna om sitt eget förhållningssätt gentemot barn och vuxna och därmed är vi bra förebilder.
- Pedagogerna ska finnas nära barnen i deras lekar och aktiviteter för att vara lyhörda för hur gruppen fungerar och hur samspelet fungerar mellan barnen. Goda kompis handlingar uppmuntras.
- Pedagogerna observerar kontinuerligt barngruppen, samtalar med barnen kring trivsel samt utför kartläggningar över inom- och utomhusmiljön.
- Pedagogerna har dialog med vårdnadshavare genom dagliga samtal vid lämning och hämtning, utvecklingssamtal m.m.
- Vi har nolltolerans mot kränkande behandling.

- Under hela läsåret arbetar vi med de olika diskrimineringsgrunderna på bland annat våra arbetsplatsträffar.

8. ATT GÖRA PLANEN KÄND - FÖRANKRING

Barnen/eleverna

I olika möten med barnen, samt när spontana tillfällen ges, prata med barnen om och diskutera trivsel, rättigheter, skyldigheter, olika familjekonstellationer, religion, funktionsnedsättning, sexuell läggning, kön och könsidentitet, etnisk tillhörighet samt ålder.

Barnen ska veta vem de ska vända sig till om de känner sig oroliga eller vill prata om något.

Vårdnadshavarna

Får del av planen vid introduktionen, på föräldramöten samt genom möjlighet att diskutera planen på föräldrarådet. Planen finns tillgänglig på förskolans hemsida.

Personalen – alla som är verksamma inom utbildningen

Informera nyanställd personal om planen.

Pedagogerna arbetar med planen på arbetsplatsträffar för att alla ska få möjlighet att påverka dess innehåll samt att den är väl förankrad hos alla. Planen delas ut till övrig personal (lokalvård och kökspersonal).

Bilagor:

1. Definitioner och begrepp/Allmänna råd
2. Vård & Bildnings rutiner